

REFERAT Kultur og Fritidsudvalget_2018-21 d. 09-11-2020

Mødedato Mandag d. 09. november 2020 kl. 20:50

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Røgfri generation. Status på implementering i regi af KF 2020.....	4
Anlægsbevilling og rådighedsbeløb til overtagelse og udbedringsmangler i Flintholm Svømmehal...	8
Anlægsbevilling til modernisering af Frederiksberg Hovedbibliotek.....	10
Biblioteket Frederiksberg - igangsætning af kampagne.....	14
Forslag til Kommuneplan 2021 - Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling.....	15
Rusansvarlig Ungdom - dilemmaer og proces.....	19
Lukket.....	28

Punkt 119: Meddelelser

00.22.04-P35-3-19

Punkt 120: Røgfri generation. Status på implementering i regi af KF 2020

87.20.00-G01-1-18

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2019, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation i 2030. I den forbindelse blev der vedtaget en handleplan og en ny rygepolitik, der trådte i kraft den 1. januar 2020. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg samt i magistraten. Sagen forelægges med henblik på at afrapportere status på implementering af de indsatser, som kultur- og fritidsudvalget har ansvar for.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget tog status for implementering af handleplanen for Røgfri generation til efterretning.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

at udvalget tager status for implementering af handleplanen for Røgfri generation til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Efterfølgende besluttede kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan for implementeringen, der involverer kommunen bredt, herunder udarbejdelse af en ny rygepolitik. Handleplanen trådte i kraft den 1. januar 2020, jf. bilag 1.

Arbejdet hen imod en røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under sundheds- og forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle.

Ifølge handleplanen skal der på foranledning af sundheds- og forebyggelsesudvalget gøres status for implementeringen af Røgfri generation i 4. kvartal 2020. På baggrund af denne status kan der eventuelt tages initiativer til yderligere tiltag, herunder en evt. udarbejdelse af handleplan for 2021-2022. Forinden forelæggelsen af en samlet status for implementering af handleplanen forelægges sagen relevante fagudvalg samt magistraten den 9. november 2020. Status på implementering af den samlede handleplan behandles i sundheds- og forebyggelsesudvalget den 30. november 2020.

Handleplanen

Handleplanen består af i alt 21 indsatser og er inddelt i tre hovedgrupper: Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed, Dialogbaserede indsatser samt Opfølgende indsatser. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i magistraten.

Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed (Indsats 1-9)

Handleplanen indeholder 9 indsatser, der har fokus på synlige strukturelle tiltag, der hvor kommunen har myndighedskompetence i direkte eller indirekte forstand. De primære indsatser dækker bl.a. over indførelse af Røgfri skoledag på kommunale skoler og røgfri institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen.

Dialogbaserede indsatser (Indsats 10-17)

De dialogbaserede indsatser har sigte på dialog med samarbejdspartnere og andre aktører i byen, hvor hovedfokus er på dialog og gensidig udbredelse af indsatser. Dialogen tager afsæt i de erfaringer, der er indhentet i forbindelse med implementering af de primære indsatser.

Opfølgende indsatser (indsats 18-21)

Handleplanen indeholder desuden en række opfølgende indsatser. Indsatserne dækker dels over koordineret og sammenhængende kommunikation i forbindelse med implementeringen af Røgfri generation, dels over en koordineret organisatorisk indsats.

Kultur- og fritidsudvalget

Kultur- og fritidsudvalget har ansvaret for at implementere indsatserne 2, 3, 4, 5, 6 og 8, som alle er Primære indsatser i handleplanen.

Status på de enkelte indsatser beskrives nedenfor.

Røgfri institution, hvor børn og unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen (Indsats 2)

Alle institutioner på kultur- og fritidsområdet, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent – kommunale såvel som selvejende, der modtager kommunalt tilskud - er i et brev udsendt efteråret 2019 blevet orienteret om den nye rygepolitik, der forbyder røg i arbejdsdagen og på matriklen. I løbet af sommeren 2020 er desuden sat skilte op med "Røgfrit område" på de berørte matrikler. Kommunen har hjulpet med opsætningen hos de aktører, der ønskede det. Andre aktører har ønsket selv at stå for opsætningen, så hos disse har kommunen blot leveret skiltene. Hos enkelte institutioner udestår opsætning fortsat, da der fx afventes tilladelse til opsætning. Endeligt er kommunale askebægre i byrummet tæt på de berørte institutioner blevet fjernet.

Røgfri forening (Indsats 3)

Alle folkeoplysende foreninger er i september 2020 blevet orienteret om kommunens nye rygepolitik enten via mail fra kommunen og/eller via FIU's digitale nyhedsbrev. I løbet af sommeren 2020 er desuden sat skilte op med "Røgfrit område" på anlæg mv.

Røgfri arbejdsdag (Indsats 4)

Røgfri arbejdsdag indførtes pr. 1. januar 2020 i de kommunale og selvejende idræts- og kulturinstitutioner, hvor borgere op til 24 år udgør mere end 30 procent. Orientering herom er sendt til de berørte institutioners ledere i oktober 2019.

Røgfri festival og andre kommunalt støttede arrangementer mv. (Indsats 5)

Det oplyses i dag på hjemmesiden, i ansøgningsskabelon og tilsagnsbrev, at arrangører, der modtager tilskud fra kultur- og fritidsudvalget til arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, skal være røgfri.

Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien (Indsats 6)

Ansøgningsmaterialet er opdateret, så arrangører ved ansøgning skal oplyse om arrangementet er støttet af tobaksindustrien. I bekræftende fald ved arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, vil arrangør ikke blive bevilget tilskud fra kultur- og fritidsudvalget. Indtil videre har ingen aktører oplyst, at arrangementet er støttet af tobaksindustrien.

I forbindelse med kommunens egne udendørs arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, skal der i PR-materialet gøres opmærksom på, at Frederiksberg Kommune arbejder for røgfri generation, og at arrangementet derfor er røgfrit. Grundet Covid-19 har der ikke været afholdt udendørs arrangementer i 2020 målrettet børn og unge arrangeret af kommunen.

Røgfri omgivelser omkring særlige kommunale institutioner (Indsats 8)

Indsatsen omfatter også de institutioner på kultur- og fritidsområdet, som ikke har børn og unge som primær målgruppe, og som derfor ikke er indeholdt i Indsats 2. Konkret betyder det, at Frederiksborgmuseerne (Møstings Hus, Bakkehuset, Storm P, Cisternerne og Alhambra), Borgen og Metronomen skal indføre røgfrihed i deres respektive udearealer. Indsatsen er implementeret ved, at der på de berørte institutioner er opsat skiltning om, at der ikke må ryges på området. Hos enkelte institutioner udestår permanent opsætning dog fortsat, da der afventes tilladelse fra fx Slots- og Kulturstyrelsen. Dette gælder fx Storm P Museet, hvor der indtil videre er opsat stickers med røgfrit område.

Opsummering på implementeringen på kultur- og fritidsområdet

Generelt er den nye rygepolitik blevet godt modtaget. Alle berørte aktører på kultur- og fritidsområdet er i september blevet opfordret til at indsende idéer til den fortsatte implementering og beskrive evt. oplevede udfordringer med implementeringen. Kun få aktører er vendt tilbage og ingen med egentlige udfordringer i forhold til implementeringen.

Således har Musikhøjskolen svaret tilbage: "Det er et stærkt signal, at afsenderen er kommunen, og at det er et professionelt fremstillet skilt. Før de kommunale skilte havde vi selv lavet nogle, der straks blev overtegnet med grafitti."

KB har svaret: "Det fungerer helt tilfredsstillende på KB's anlæg på Peter Bangs Vej og i Pile Allé. Vi har som aftalt udfærdiget egne blå skilte og de er opsat på begge anlæg. Naturligvis har der været enkelte, der skulle have en reminder, flere i begyndelsen end nu, men ophobning af rygere ved indgange og lignende er et overstået kapitel. KB Hallen har ikke haft gæster i en længere periode, så denne specifikke udfordring er vi sluppet for – indtil videre."

I tråd med de to tilbagemeldinger samt dét, at der ikke er flere aktører, der har meldt tilbage, tolker forvaltningen som udtryk for, at der ikke opleves store problemer med at undgå røg i kultur- og fritidslivet. Umiddelbart er vurderingen derfor, at kultur- og fritidslivet er i bevægelse mod en ny kultur i tråd med Røgfri Generation 2030; hvor det bliver ligeså utænkeligt at ryge, hvor børn og unge færdes udendørs i forbindelse med fx foreningsaktiviteter, som det er i dag indendørs.

Målsætning

Målet med handleplanen for Røgfri generation er, at Frederiksberg kommune i 2030 vil opleve den første røgfri generation.

Frederiksberg Kommunens sundhedspolitik har en sigtelinje (11.3), der måler på andelen af 16-24 årige, der ryger dagligt. Målingen baserer sig på Regionens sundhedsprofil. Andelen af unge mellem 16-24 år, der dagligt ryger, var i 2012 10 procent. I 2017 var andelen steget til 16 procent. Næste måling udkommer primo 2022 med data fra primo 2021. Det forventes, at de nationale initiativer samt indsatser under kommunens handleplan for en Røgfri generation vil kunne aflæses i tallene.

Frederiksberg Kommune gennemfører hvert år en udskolingsundersøgelse, som bygger på samtale, somatisk undersøgelse og udfyldelse af elektronisk spørgeskema for unge i Frederiksberg kommunens 9. klasser. (Sundheds- og forebyggelsesudvalget 26. oktober 2020, pkt. 55).

Ifølge udskolingsundersøgelsen er der i gennem de sidste år sket et fald i unge, der ryger. Pigerne ryger fortsat mindre end drengene. Antallet af unge, som ryger e-cigaretter er faldet lidt, mens der er lidt flere unge, som ryger vandpipe. Færre af de unge må ryge for deres forældre, og færre er afvisende over for at stoppe med at ryge.

Udskolingsundersøgelsen for skoleåret 2019/2020 viser, at

- 7,2 procent af de unge ryger cigaretter hver dag, hver uge eller sjældnere end hver uge. I 2018/2019 var andelen af unge, der røg, 8,2 procent.
- 18 procent af de unge har intet ønske om at stoppe med at ryge. I 2018/2019 var andelen 33 procent.
- 2,2 procent af de unge ryger e-cigaretter hver dag, hver uge eller sjældnere end hver uge. I 2018/2019 var andelen 3,7 procent.
- 4,2 procent af de unge ryger vandpipe hver dag, hver uge eller sjældnere end hver uge. I 2018/2019 var andelen 3,2 procent.
- 2,7 procent af de unge må ryge for deres forældre. I 2018/2019 var andelen 3,4 procent.

National handleplan

Regeringen, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet indgik i december 2019 en aftale om en handleplan mod børn og unges rygning, jf. bilag 2.

Den nationale handleplan dækker over 9 indsatser:

Tobak må ikke være synlig i butikkerne, reklameforbuddet skærpes, og pakkerne skal gøres neutrale. Derudover indføres røgfri skoletid for elever på alle grundskoler, kostskoler, efterskoler mv., der har optag af børn og unge under 18 år. Den nationale handleplan indeholder også forbud mod smagsstoffer i tobak og e-cigaretter, harmonisering af regler mellem tobak, E-cigaretter og nikotinprodukter samt styrket alderskontrol og strengere straf ved salg af tobak til unge under 18 år, ligesom der foreslås en skærpelse omkring lovgivningen om vandpiber. Endelig er der forslag om, at det skal være lettere for kommunerne at udlevere rygestopmedicin i forbindelse med rygestoptilbud til udsatte borgere.

Grundet Covid-19-situationen er en række lovforslag blevet udskudt til efteråret – bl.a. tobakslovforslaget. Hvis disse lovforslag bliver vedtaget, vil en del af indsatserne i Frederiksberg Kommunens handleplan blive implementeret som følge heraf.

Det skal bemærkes, at regeringen og KL i forbindelse med økonomiaftalen for 2021 har besluttet at indføre røgfri skoletid for elever på alle skoler, kostskoler og efterskoler, der har optaget børn og unge under 18 år med virkning fra skoleåret 2020/2021.

Økonomi

Der ingen økonomiske konsekvenser af denne sag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Arbejds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, sundheds- og forebyggelsesudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget samt magistrat den 9. november 2020. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 30. november 2020.

Bilag

Bilag 1 Røgfri Generation. Handleplan

Bilag 2 National handleplan mod børn og unges rygning

Punkt 121: Anlægsbevilling og rådighedsbeløb til overtagelse og udbedringsmangler i Flintholm Svømmehal

00.01.00-P20-57-20

Resume

Med denne sag foreslås en tilpasning af budgettet for Flintholm Svømmehal, herunder en ændret periodisering af udgifterne til overtagelse og udbedringsmangler på 11,7 mio. kr., således at disse indarbejdes som en kommunal anlægsudgift, samt at Flintholm Svømmehal tilføres 1,4 mio. kr. til driftsvedligeholdelse i 2021. Tilpasninger finansieres af allerede afsatte midler til Flintholm Svømmehal i perioden 2020 til 2022, hvorfor der er tale om en teknisk tilpasning.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller,

1. at der gives anlægsbevilling på 11,0 mio. kr. og afsættes rådighedsbeløb på 4,7 mio. kr. fordelt med 2,0 mio. kr. i 2020 og 6,1 mio. kr. i 2022 samt at rådighedsbeløb i 2021 reduceres med 3,4 mio. kr.,
2. at der afsættes midler til løbende driftsvedligeholdelse på 1,4 mio. kr. i 2021, og
3. at budgettilpasningen på 1,5 mio. kr. finansieres med driftsvedligeholdelsesmidler på 0,8 mio. kr. i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2022,
4. at driftsmidler i 2020 til engangsudgifter vedrørende vedligeholdelse efter sløb reduceres med 4,6 mio. kr.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at der gives anlægsbevilling på 11,0 mio. kr. og afsættes yderligere rådighedsbeløb på i alt 4,7 mio. kr. fordelt med 2,0 mio. kr. i 2020 og 6,1 mio. kr. i 2022 samt at rådighedsbeløb i 2021 reduceres med 3,4 mio. kr.,
2. at der afsættes midler til driftsvedligeholdelse på 1,4 mio. kr. i 2021, og
3. at budgettilpasningen på 1,5 mio. kr. finansieres med driftsvedligeholdelsesmidler på 0,8 mio. kr. i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2022.
4. at driftsmidler i 2020 til engangsudgifter vedrørende vedligeholdelse efter sløb reduceres med 4,6 mio. kr.

Sagsfremstilling

Den 22. juni 2020 behandlede kommunalbestyrelsen status på sammenlægningen af Flintholm og Frederiksberg svømmehal. I den forbindelse blev det besluttet, at de økonomiske konsekvenser for 2020 håndteres i forbindelse med 3. forventede regnskab 2020.

Af statussagen fremgår økonomien i forbindelse med, at kommunen overtager ejendomsdriften af Flintholm Svømmehal, herunder også de økonomiske konsekvenser af et vedligeholdelse efter sløb samt bygningsmangler, der samlet udgør 11,6 mio. kr., hvoraf 4,6 mio. kr. skulle afholdes i 2020 og de resterende 7,0 mio. kr. skulle afholdes i 2021. Sidstnævnte er efterfølgende afsat i kommunens anlægsplan.

På baggrund af en gennemgang af arbejderne samt den aktuelle Covid-19-situation, der har vanskeliggjort opstarten, er det besluttet, at istandsættelsen fordeles ud i perioden 2020-2022. Derudover foreslås det, at alle udgifter til bygningsmangler og vedligeholdelse efter sløb indarbejdes som en kommunal anlægsudgift (og ikke alene de 7,0 mio. kr. indarbejdet i 2021). Endvidere foreslås rammen forhøjet med 0,1 mio. kr., hvorefter at budgettet til udgift til udbedring af bygningsmangler og vedligeholdelse efter sløb, herunder af IT og tekniske anlæg, beløber sig til 11,7 mio. kr.

I forlængelse heraf foreslås det også, at der afsættes midler til driftsvedligeholdelse på i alt 1,4 mio. kr. i 2021, som er udeladt i budget 2021.

I forhold til tidligere sagsfremstilling er der over perioden tale om en samlet rammeforhøjelse udgørende 1,5 mio. kr. (driftsvedligehold på 1,4 mio. kr. og anlægsramme på 0,1 mio. kr.), der finansieres ved nedbringelse af afsatte driftsvedligeholdelsesmidler på 0,8 mio. kr. i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2022.

Nedenstående tabel illustrerer det tilpassede budget af midler imellem anlæg og drift i budgetperioden 2020-2022 samt påvirkningen af anlægs- og servicerammen i de enkelte år.

Tabel 1: Oversigt over tilpasning af udgifter samt finansiering

Mio. kr.	2020	2021	2022	I
----------	------	------	------	---

				alt
Anlægsudgift til udbedring af bygningsmangler mv., jf. denne sag	2	3,6	6,1	11,7
Budget til udbedring af bygningsmangler m.v.		7		7
Ændring af rådighedsbeløb (anlægsbudget i alt)	2	-3,4	6,1	4,7
Driftsudgifter til vedligehold i 2021 jf. denne sag		1,4		1,4
Justering af driftsbudget (afsatte vedligeholdelsesmidler)	-0,8		-0,7	-1,5
Justering af driftsbudget	-4,6			-4,6
Ændring af driftsbudget (serviceudgifter i alt)	-5,4	1,4	-0,7	-4,7

Økonomi

I ovenstående sagsfremstilling foreslås det, at der afsættes yderligere rådighedsbeløb på i alt 4,7 mio. kr., som indarbejdes med periodisering med 2,0 mio. kr. i 2020, 3,6 mio. kr. i 2021 og 6,1 mio. kr. i 2022. Og at der meddeles anlægsbevilling på i alt 11,0 mio. kr., idet der allerede er meddelt anlægsbevilling til projektering på 0,7 mio. kr. i forbindelse med budgetvedtagelsen for budget 2021.

Endvidere foreslås der en tilpasning af budgetmidlerne, således at Flintholm Svømmehal tilføres 1,4 mio. kr. i 2021 til driftsvedligeholdelse (modpostes på puljen til uforudsete udgifter I 2021 for at sikre servicerammeoverholdelse).

Finansieringen hertil sker via en tilsvarende nedbringelse af de forventede engangsudgifter i 2020 på 4,6 mio. kr., som er møntet til vedligeholdelse efterslæbet, udbedring af bygningsmangler, investering i bygningens IT og tekniske anlæg samt nedbringelse af afsatte driftsvedligeholdelsesmidler på 0,8 mio. kr. i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2022.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Direktion, kultur- og fritidsudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen

Punkt 122: Anlægsbevilling til modernisering af Frederiksberg Hovedbibliotek

82.06.00-P20-16-18

Resume

I sagen beskrives resultatet af projektering af moderniseringen af Frederiksberg Hovedbibliotek med afsæt i det godkendte byggeprogram, idet der samtidig søges om anlægsbevilling til projektets udførsel. I forhold til førstnævnte er der ifm. gennemgang af byggeprogrammet og projektering ved ekstern rådgiver identificeret en væsentlig udfordring ift. at opnå at udføre alle tiltag forudsat i det godkendte byggeprogram inden for den afsatte budgetramme. Derfor har der været behov for at tilpasse byggeprogrammet. Sagen redegør ligeledes herfor.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget udsatte sagen efter drøftelse, idet udvalget ønskede uddybning af mulighederne for indarbejdelse af optioner i et kommende udbud inkl. teleslynger, et estimat for fordyrelsen ved den foreslåede etapedeling samt en tegning af indgangsparti – herunder den fremtidssikrede skranke.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at status og den foreslåede tilpasning af byggeprogrammet tages til efterretning, og
2. at der anlægsbevilges 6,64 mio. kr. til moderniseringen af Frederiksberg Hovedbibliotek, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021 og 2022.

Sagsfremstilling

Der er med Budget 2021 afsat i alt 12,6 mio. kr. til modernisering af Frederiksberg Hovedbibliotek. Midlerne skal dels sikre æstetisk smukke rammer for et moderne bibliotek, dels sikre den fornødne opgradering af den tekniske infrastruktur og teknologi for at skabe grundlaget for et åbent bibliotek, der står rustet til fremtiden. I forhold til sidstnævnte er der forudsat en effektivisering i bibliotekets budget fra 2022.

Kommunalbestyrelsen har bevilget henholdsvis 1,0 mio. kr. til projektering på møde den 4. december 2017 samt 5,0 mio. kr. til udførsel af ombygning af kælder og stueetage (i tilknytning til udskiftning af sorteringsmaskinen) og videre projektering på møde den 11. november 2019, hvilket har været første fase af moderniseringen.

I forhold til anden fase af moderniseringen tog kultur- og fritidsudvalget på møde den 4. maj 2020 status på modernisering af Hovedbiblioteket til efterretning og godkendte byggeprogrammet, hvor der i alt er forudsat afsat 7,6 mio. kr. til renovering udover projektering.

I forbindelse med gennemgang af byggeprogrammet og projektering ved ekstern rådgiver er identificeret en væsentlig udfordring ift. at opnå alle tiltag forudsat i det godkendte byggeprogram inden for den afsatte budgetramme. Med henblik på at overholde det afsatte budget er alle tiltag derfor gennemgået, og der er foretaget en tilpasning af byggeprogrammet med fokus på at skabe grundlag for åbent bibliotek – bl.a. henset den forudsatte effektivisering og det løft, som tiltaget vil kunne give til borgerne ift. udvidede åbningstider mv.

Tilpasning af byggeprogram med fokus på åbent bibliotek

Efter kultur- og fritidsudvalgets godkendelse af byggeprogrammet er der som sagt blevet tilknyttet ekstern rådgiver, der med fagspecialister har gennemgået Hovedbiblioteket. Rådgivers gennemgang har vist, at særligt omkostningerne til de tekniske anlæg og installationer (der skal etableres for, at Frederiksberg Hovedbibliotek kan fungere som åbent bibliotek) er meget højere end forudsat i foråret.

Det skal bl.a. nævnes, at det er nødvendigt at udskifte hele det eksisterende varslingsanlæg i bygningen og etablere nyt CTS-anlæg samt adgangskontrol. Derudover er der store udgifter til brandskydeporte samt forbedring af ventilationen i forbindelse med indretningen af den nye lounge i tilknytning til bibliotekets forhal.

Udgifterne til tekniske anlæg og installationer betyder, at moderniseringen i udgangspunktet vil fokusere på at etablere Frederiksberg Hovedbibliotek som et åbent bibliotek og vil indeholde:

- Teknik til det åbne bibliotek, herunder adgangskontrol via sundhedskort, nyt varslingsanlæg samt CTS-styring af alle tekniske dele såsom styring af vinduer og ovenlys, ventilation, overvågning og adgangskontrol.
- Istandsættelse og ny ventilation i loungen samt åbning ind til Frederiksborgværelset fra salene.

- Levering af en ny fremtidssikrede skranke i forbindelse med loungen.
- Istandsættelse af gallerierne, der kan være åbne uden for den bemandede åbningstid.
- Brandsikring glasdøre og nye brandmeldere.

Det tilpassede projekt er beskrevet yderligere i vedlagte notat.

På baggrund af tilpasningen af byggeprogrammet vil det ikke være muligt at prioritere de æstetiske rammer for Hovedbiblioteket. Etableringen af nye tekniske anlæg til åbent bibliotek kan derimod bidrage til at sløre den oprindelige æstetik med bl.a. udvidelse af ITV (kameraer), nyt anlæg med bevægelsessensorer, adgangskontrol og nyt røgmelderanlæg. Det foreslås, at der i forbindelse med udbuddet udbydes optioner for renovering af gulvene på hele biblioteket samt renovering af overflader i forhallen. Dette forventes imidlertid ikke at kunne rummes inden for den afsatte økonomi.

I notatet om det tilpassede projekt er ligeledes beskrevet de dele af det godkendte byggeprogram, som ikke vurderes at kunne afholdes inden for det afsatte anlægsbudget. Derudover er beskrevet et ekstra tiltag, som er identificeret ift. brandsikring af den gamle bibliotekssal (som vel at mærke ikke indgik i byggeprogrammet). Nedenfor er lavet et kort oprids af disse tiltag.

Øvrige tiltag som ikke medtages i det kommende udbud

Hovedbibliotekets æstetiske rammer (forudsat i det godkendte byggeprogram som rammerne om et moderne bibliotek)
Hovedbiblioteket består af det oprindelige Bibliotek fra 1935 og tilbygningen fra 2004. Den oprindelige del består af forhal med ekspedition, administration, udlånssektion, studiesal og magasiner. Som beskrevet i tidligere sager er disse lokaler gennem tiden blevet løbende renoveret og indrettet, hvilket betyder at den oprindelige æstetik er blevet væsentligt sløret.

En gennemgribende renovering af Hovedbiblioteket med udskiftning af belysning og gulve samt istandsættelse af vægge og lofter samt en moderne funktionel indretning vil beløbe sig til yderligere i alt 5,9 mio. kr. udover det afsatte budget. Hertil kommer yderligere udgifter på 0,4 mio. kr. til etablering af et integreret teleslyngeanlæg ved renovering af overfladerne.

Såfremt forhallens og rummenes indretning skal tilbageføres til deres oprindelige æstetik fra 1935, der indebærer, at væggene i forhallen marmoreres, de eksisterende egetræsreoler i salene istandsættes samt ny skiltning på reolerne, vil der være yderligere udgifter på 3,4 mio. kr. Her vil balkonen i forhallen også kunne blive inddraget i publikumsområdet med nye tidsskriftreoler.

Den samlede merudgift ift. til det afsatte budget er til disse tiltag på 9,7 mio. kr.

Brandsikring (nyidentificeret behov – ikke forudsat i det oprindelige byggeprogram)

Rådgivernes gennemgang af bygningen har vist, at der er forhold omkring brandsikringen af hovedbygningen, der bør prioriteres, idet den ældre del af bygningen siden opførelsen ikke har undergået væsentlige forandringer (med krav om opfyldelse af gældende regler). Bygningens brandmæssige indretning er derfor grundlæggende, som den var i 1935. Særligt fremhæver rådgiver utilstrækkelige flugtvejsforhold, manglende brandsektionering og glaslofter, der ikke er brandsikrede.

Da der ikke ændres anvendelse ved overgangen fra bemandet til ubemandet bibliotek, er det brandmyndighedens vurdering, at der ikke stilles krav om at udbedre disse utidssvarende forhold. Det er dog myndighedens anbefaling at udbedre disse forhold, hvor særligt udskiftning af glaslofterne til brandsikkert glas har store omkostninger. Der er vedlagt notat fra rådgiver omkring brandsikringen.

Rådgiverne vurderer, at det vil koste i alt 7,3 mio. kr. at gøre brandsikringsforholdene i den ældre bygning tidssvarende, hvis det udføres i forbindelse med den øvrige modernisering af Hovedbiblioteket. Hvis det foretages efterfølgende vil udgiften være større.

Det er forvaltningens vurdering, at det ekstra behov ikke kan medtages i den kommende licitation, men må medtages som ønske i et fremtidigt anlægsbudget.

Revideret tidsplan – fase to

På baggrund af det reviderede projekt er der udarbejdet en ny tidsplan, hvor det forventes at kunne ibrugtage Hovedbiblioteket som åbent bibliotek primo 2022. Der vil ikke blive igangsat bygningsarbejder på biblioteket før end licitationsresultatet forelægger. Tidsplanen er to uger forud end forudsat i sagen fra marts, hvilket skyldes, at der er færre arbejder, der skal udføres som følge af tilpasningen af byggeprogrammet:

- Projektering: Medio november 2020 til ultimo januar 2021.
- Udsendelse af udbudsprojekt: Primo februar 2021.
- Licitation: Ultimo februar 2021.
- Kontrahering: Primo marts 2021.
- Orientering i kultur- og fritidsudvalget: Medio marts 2021.
- Udførelse: primo marts 2021 til primo november 2021.
- Bygherreleverancer: Primo november 2021 til ultimo december 2021.
- Indflytning: Primo januar 2022.

Således vil der medio marts 2021 komme en orientering om udbudsresultatet i kultur- og fritidsudvalget.

Økonomi

Der er med Budget 2021 afsat i alt 12,6 mio. kr. til modernisering af Frederiksberg Hovedbibliotek, der dels skal sikre æstetisk smukke rammer for et moderne bibliotek, dels sikre den fornødne opgradering af den tekniske infrastruktur og teknologi for at skabe grundlaget for et åbent bibliotek, der står rustet til fremtiden. I forhold til sidstnævnte er der forudsat en effektivisering i bibliotekets budget fra 2022.

Kommunalbestyrelsen har bevilget henholdsvis 1,0 mio. kr. til projektering på møde den 4. december 2017 samt 5,0 mio. kr. til udførsel af ombygning af kælder og stueetage (i tilknytning til udskiftning af sorteringsmaskinen) og videre projektering på møde den 11. november 2019, hvilket har været første fase af moderniseringen.

Der søges med sagen om anlægsbevilling på 6,64 mio. kr. til modernisering af Frederiksberg Hovedbibliotek - finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb i 2021 og 2022 og svarende til den resterende del af anlægssummen.

Af det afsatte rådighedsbeløb på 12,6 mio. kr. er 4,0 mio. kr. bevilget til fase 1, de øvrige udgifter i forbindelse med etableringen af åbent biblioteket forventes at udgøre:

Etablering af Åbent bibliotek	Skønnet udgift
Varslingsanlæg CTS-anlæg	0,9 mio. kr.
Ventilationsanlæg (lounge)	0,5 mio. kr.
Øvrige teknik og el-installationer	2,0 mio. kr.
Brandskydeporte og brandsektionering ved lounge og gallerier	0,4 mio. kr.
Øvrige bygningsdele og fast inventar	0,9 mio. kr.
Nedbrydning, renovering af overflader og belysning i lounge samt gallerier	0,6 mio. kr.
Byggeplads og uforudsete udgifter	1,4 mio. kr.
Bygherreleverancer og rådgivning	1,9 mio. kr.
Samlet	8,6 mio. kr.

Hvis moderniseringen skulle udføres som forudsat i byggeprogrammet den 4. maj kan forventes en merudgift på 9,7 mio. kr., hvilket der ikke kan anvises finansiering til. Det foreslås dog, at der i forbindelse med udbuddet udbydes optioner for renovering af gulvene på hele biblioteket samt renovering af overflader i forhallen.

Hertil kommer, at der er identificeret et yderligere merudgift til brandsikring på 7,3 mio. kr., som ikke var forudsat i det godkendte byggeprogram:

Renovering af overflader	5,9 mio. kr.
--------------------------	--------------

Teleslyngeanlæg	0,4 mio. kr.
Forhal og reoler	3,4 mio. kr.
Brandsikring	7,3 mio. kr.
Samlet	17,0 mio. kr.

Det er forvaltningens vurdering, at disse tiltag ikke vil kunne medtages i den kommende licitation, men må medtages som ønske i et fremtidigt anlægsbudget.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Kultur- og fritidsudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen

Bilag

AKS1802 Notat vedr., budget 021120

221020 Notat vedr. glasloft

Punkt 123: Biblioteket Frederiksberg - igangsætning af kampagne

21.00.00-A00-1-19

Resume

Biblioteket Frederiksberg ønsker udarbejdet en kommunikationskampagne for borgere på Frederiksberg, som øger udlånet af bøger og skaber øget kendskab til biblioteket, som et sted med fokus på fælleskab, litteratur og læsning. Den påtænkte gangsaetning af kampagnen forelaegges udvalget til efterretning.

Beslutning

Kultur- og fritidsudvalget tog kampagneoplæg inkl. budget til efterretning med henblik på igangsætning, idet udvalget bemærkede, at kampagnen bør basere sig på en vidensopsamling af konsekvenserne af Covid-19.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

at vedhæftede kampagneoplæg inkl. budget tages til efterretning mhp. igangsætning.

Sagsfremstilling

I foråret stod de danske biblioteker tomme som resultat af den landsdækkende nedlukning. Nedlukningen betød en halvering af udlånet hos bibliotekerne. Sidenhen er bibliotekerne - herunder Biblioteket Frederiksberg - gradvist genåbnet, men mange af bibliotekets kernebrugere låner ikke bøger i lige så høj grad som før.

Biblioteket Frederiksberg ønsker udarbejdet en kommunikationskampagne for borgere på Frederiksberg, som øger udlånet af bøger og skaber øget kendskab til biblioteket som et sted med fokus på fælleskab, litteratur og læsning. Biblioteket Frederiksberg har derfor indhentet tilbud fra fire kommunikationsbureauer, hvoraf Biblioteket Frederiksberg vurderer, at Have Kommunikation har givet det bedste tilbud.

Med kampagnen ønsker Biblioteket Frederiksberg at øge udlånet på biblioteket og skabe øget kendskab til biblioteket som et sted med fokus på fælleskab, litteratur og læsning.

De overordnede målsætninger er:

- At øge udlånet af bibliotekets fysiske og/eller digitale materialer, og
- at øge kendskabet til Biblioteket Frederiksberg.

Kampagnen består af en todelt indsats og udrulles både digitalt og på outdoorstandere på Frederiksberg. Såvel den digitale kampagne som outdoor-kampagnen tager udgangspunkt i bibliotekets pay off – "Altid noget at hente" – og skal vise kernebrugerne vejen tilbage til biblioteket.

De vigtigste elementer i kampagnen er tre kampagnefilm til bibliotekets kernemålgrupper med samme pay off: "Altid noget at hente" – som både bruges i digitale annoncer, som indhold på sociale medieopslag og på bibliotekets egne kanaler.

Filmene udarbejdes med tanke for lang levetid.

Oplæg er vedlagt som bilag.

Økonomi

Kampagnen koster 170.000 kr. og finansieres over bibliotekets driftsbudget i 2020.

Borgmesterpåtegning

nej

Behandling

Kultur- og fritidsudvalget

Bilag

Biblioteket Frederiksberg-kampagneoplæg_07.10.20

Punkt 124: Forslag til Kommuneplan 2021 - Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling

01.02.03-P15-2-20

Resume

Forslag til Kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling fremlægges med henblik på drøftelse og høringssvar frem mod behandling i magistraten. Forslaget er en delvis revision af Kommuneplan 2017. Emnerne for revisionen er: Forslag til boligpolitiske principper, trafikstrukturer, byudviklingsområder, bevaring, miljø og klima, styrkelse af det grønne og levende handels- og byliv.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget drøftede forslag til kommuneplan 2021 - Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling og afgave bemærkning om, at det bør fremhæves, at bibliotekerne og kulturinstitutionerne spiller vigtig rolle i lokalområderne på Frederiksberg.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forslag til kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling, drøftes i fagudvalgene med henblik på fremsendelse af høringssvar til behandling i magistraten,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering på forslag til kommuneplan 2021.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog i juni 2020 Frederiksbergstrategien og besluttede samtidig en delvis revision af Kommuneplan 2017. Kommuneplanen skal ifølge planloven hvert fjerde år delvist revideres eller fuldt revideres. Forslag til Kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling tager afsæt i Frederiksbergstrategiens temaer Byen i Byen, Klimaby nu og i fremtiden, Byen for alle og Vidensbyen. Planen er vægtet væsentligt på, at Frederiksberg udvikles som en bæredygtig by med afsæt i FN's 17 verdensmål og i de politikker og strategier, samt landsplaner og lovgivning, der er kommet til siden 2017. Forslag til kommuneplan 2021 er vedhæftet sin fulde længde som bilag 7, 8 og 9.

I relation til blandt andet den miljømæssige bæredygtighed er der i løbet af de kommende år flere kommunale planer, samt mulige lovændringer på vej, som kan have betydning for de rammer og retningslinjer, der kan stilles i en kommuneplan. Derfor foreslår forvaltningen, at der i arbejdet med kommuneplanen introduceres temaplaner. Temaplaner giver mulighed for en mere løbende indarbejdelse af større ændringer, der inden for specifikke temaer har indflydelse på emner i kommuneplanen. Før disse tematillæg udarbejdes, indhentes idéer og forslag fra borgere og byens aktører - en såkaldt forudgående høring, og planerne følger de normale procedurer for kommuneplanlægning, med politiske vedtagelse, høringer mv.

Kommuneplanens inddeling

Hovedstruktur

Her findes de overordnede mål for udviklingen og brugen af kommunens areal. Hovedstrukturen viser kommunalbestyrelsens afvejning af interesser, når Frederiksberg skal udvikles.

I forslag til Kommuneplan 2021 er der ud over ændringer inden for de emner, der er beskrevet nedenfor og i vedhæftede ændringsskema, arbejdet med at gøre strukturen mere læsevenlig og teksten er relateret til FN's verdensmål.

Retningslinjer

Disse udgør grundlaget for kommunens administration efter planloven og andre love. Retningslinjerne oplyser, hvilke hensyn Frederiksberg Kommune vil lade indgå i afvejningen af en ansøgning om tilladelse eller dispensation til byggeri. I forslag til Kommuneplan 2021 er retningslinjer og rammer sat sammen i et samlet dokument. Dette er gjort for at lette administrationen efter planen og give eksterne aktører et bedre overblik over grundlag for den fysiske udvikling på Frederiksberg.

Rammer

Rammer viser, hvordan kommuneplanen gennem lokalplanlægningen påvirker bygge- og anvendelsesmuligheder generelt og i de enkelte områder. Rammerne er specifikke regler, der ligger til grund for lokalplanlægningen og lokalplaner kan ikke stride imod disse regler. De indgår også i kommunens vurdering af ansøgninger om byggetilladelse, når der ikke er lokalplan, og et projekt ikke kræver lokalplan.

Som beskrevet ovenfor er rammer og retningslinjer sat sammen i forslag til kommuneplan 2021. Herudover er der tilføjet temaopslag, som underbygger og uddyber forståelsen af de enkelte rammer. Temaopslagene handler om kvalitet i opholdsarealer, byudviklingens kategorier og detaljering i lokalplaner.

Redegørelse

Indeholder baggrundsviden og danner grundlag for forståelse af kommuneplanens bestemmelser.

Ændringer fra Kommuneplan 2017 til forslag til kommuneplan 2021

Nedenfor beskrives ændringer inden for de beskrevne emner for revisionen. En uddybet forklaring og beskrivelse findes i bilag 1 "Emneinddelt ændringsnotat". Detaljerede ændringer for specifikke rammer kan ses i bilag 4 og for rammer og retningslinjer i bilag 2. Desuden hører der sammen med ændringerne et større forarbejde med en række baggrundsnotater, som kan ses i bilag 3.

Implementering af forslag til boligpolitiske principper

Kommuneplan 2021 implementerer forslaget til de boligpolitiske principper, som de er fremlagt for magistraten, med en boligpolitik som del af hovedstrukturen og ved ændringer i rammer og retningslinjer for parkeringskrav til boliger, opholdsarealer, boligstørrelser, boligtilvækstprincipper, retningslinjer og principper for krav om almene boliger. Grundlaget for forslaget til de boligpolitiske principper er, at nye boliger ikke er et mål i sig selv og at fastholde og udvikle Frederiksberg som en blandet by.

- Parkeringskrav til boliger

I kommunenplanen sænkes parkeringskravet til alle boligformer. Der indføres en trappemodel for familieboliger og for kollegie, studie- og ungdomsboliger. Særlige boformer sænkes til 1 pr. 200 m² samt mulighed for konkret vurdering, og pleje- og ældreboliger sænkes til 1 pr. 400 m². Der indføres krav om, at hver 10. cykelparkeringsplads til boligbyggeri skal etableres som parkeringsplads til særligt pladskrævende cykler og at der i lokalplaner kan stilles krav om, at en andel af bilmøderingspladserne forberedes eller forsynes med el til opladning af elbiler. For yderligere uddybning se bilag 1 "parkeringskrav til boliger", samt bilag 2 under boliger generelt og bilag 3 under parkering.

- Opholdsarealer

Opholdsarealer er vigtige for attraktiviteten af en bolig og er også i mange tilfælde med til at bidrage til nye rekreative arealer for lokalområdet. De skal være af høj kvalitet og det er i ligeså høj grad indholdet og indretningen af opholdsarealet som dets størrelse, det handler om. Opholdsnormerne forslås i hovedreglen ikke nedsat, men er præciseret og uddybet for at sikre høj kvalitet i alle projekter og skabe større fleksibilitet i forhold til konkrete vurderinger. Se bilag 1 og 3 "Opholdsarealer" og bilag 2 under "Boliger".

- Boligstørrelse

De boligpolitiske principper peger på en nedjustering af krav til boligstørrelser. Den gennemsnitlige boligstørrelse sænkes derfor fra mindst 100 m² til mindst 95 m², og minimumsstørrelsen sænkes fra mindst 65 m² til mindst 55 m². se bilag 1 for boligstørrelser og bilag 2 for boliger generelt.

- Boligtilvækstprincipper

Boligtilvækstprincipperne er ændret, så det vægtes, at nye boliger ikke er et mål i sig selv. De udvides desuden med fokus på kvalitet af de bolignære opholdsarealer, halv- og helt offentlige uderum med leg og aktivitetsmuligheder samt grønne forbindelser i byens rum. Fokus på klima- og bæredygtighedshensyn indarbejdes også som en vigtig parameter. Se bilag 3 "Boligtilvækstprincipper".

- Fællesarealer

For at understøtte fællesskaber og attraktion for familier fastsættes for de enkelte boligtyper (familieboliger, pleje- og ældreboliger, kollegie-, studie- og ungdomsboliger og særlige boformer) specifikke krav til indendørs fællesarealer Se bilag 1 "Fællesarealer" og under boliger generelt i bilag 2.

- Krav om almene boliger

De af kommunalbestyrelsen vedtaget kriterier for krav om 25% almene er indarbejdet. Se bilag 2 under "Almene boliger".

Ændrede trafikstrukturer og udbygning af metronet

I forslaget til Kommuneplan 2021 introduceres nye initiativer vedrørende trafik og transport. Trafik og transport er et vigtigt ben i en bæredygtig udvikling af byen og er derfor også et felt, der har været arbejdet med og fremadrettet vil blive arbejdet meget med blandt andet i forbindelse med den kommende mobilitetsplan. I kommuneplan 2021 implementeres en række foreløbige emner, vedrørende parkering, fodgængere, metro, delebiler og elbiler, men der er lagt op til en evt. temaplan i sammenhæng med andre planer, til kommuneplanen når mobilitetsplanen forelægges. Se bilag 1 "Trafik"

Opdatering af Byudviklingsområder

Byudviklingsområder opdateres i henhold til Frederiksbergstrategien. Byudviklingsområderne har forskellig karakter, hvor nogle af dem giver mulighed for bebyggelse andre er mere rekreativ og områdeudviklingsmæssige karakter. Det er vægtet, at nye boliger ikke er et mål i sig selv, og der er lagt op til at lave rammeændringer, der sænker mulighed for bebyggelse på rammeområderne Bispeengbuen, campusområder og Nordens Plads. Se bilag 1 vedrørende de enkelte Byudviklingsområder Bilag 4 "Ændringer af specifikke rammer"

Bevaring

Der lægges op til en styrkelse af bevaring af de særlige værdier i flere af Frederiksbergs kvarterer og af udpegede bygninger. Se bilag 1 og 2 under "Bevaring"

Miljø og klima

I forslag til Kommuneplan 2021 er under miljø og klima implementeret emnerne varmeøeffekt, naturbeskyttelsesområder, biofaktor, de blå strukturer og affaldshåndtering. Se bilag 1 "Miljø og klima" og bilag 2 under "Grønne områder og beplantning" og Rammer og retningslinjer (Bilag 8) for Grønt Danmarkskort. Der er, som tidligere beskrevet, flere planer på vej og der lægges op til en mulig temaplan, der implementerer nye tiltag, som et tillæg til kommuneplanen.

Stationsnærhed

Der har i tidligere kommuneplaner været skelnet mellem stationsnære kerneområder og områder indenfor en gangafstand på 600 m. Jf. landsplandirektiv (Fingerplan 2019) kan stationsnære kerneområder udpeges med udgangspunkt i 600 meters gåafstand.

Der lægges op til, at de to figurer lægges sammen, så regler om lokalisering af byfunktioner med intensiv karakter gælder for det samlede område. I praksis betyder det, at bilparkeringskrav for bebyggelse til erhvervs, institutions- og undervisningsformål i et større område end i dag efter en konkret vurdering kan nedsættes til 1 pr. 100 m² for erhverv og 1 pr. 200 m² for institutions- og undervisningsformål. Logikken er, at lokalisering i de stationsnære kerneområder skal bidrage til en trafikal adfærd, hvor væsentlige flere benytter kollektiv transport.

Styrke det grønne

Frederiksbergs sammenhængende struktur er tydeliggjort og styrket i forslag til Kommuneplan 2021. Der er indført et nyt stilleområde ved Søfronsparken og Den grønne sti indgår nu på det grønne strukturtkort. Der er tilføjet retningslinjer og generelle rammer der skal styrke grønne tiltag som grønne tage og -vægge, biodiversitet, hjemmehørende og insektvenlig beplantning (og drift) af ubebyggede arealer. Se bilag 2 "Grøn struktur"

Levende handels- og byliv

Der er i forbindelse med kommuneplanarbejdet blevet udarbejdet en detailhandelsanalyse, som har en række anbefalinger, der kan arbejdes med for at styrke Frederiksbergs handelsliv. Mange af dem kan ikke løftes direkte i kommuneplanen, men bæres videre i den kommende erhvervsstrategi.

Undersøgelsen viser, at Frederiksbergs handelsliv relativt set klarer sig godt og der er kun lagt op til små justeringer i handelsstrukturen. Se bilag 1 "Detailhandel" samt bilag 5 "Detailhandelsanalyse"

Miljøscreening

Forvaltningen har foretaget en screening af planforslaget i henhold til lovekendtgørelse 1225 af 25/10/2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), og har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering, idet en realisering af planen ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Se bilag 6 "Miljøscreening".

Proces

Forslag til kommuneplanen bygger på Frederiksbergstrategien. Processen omkring Frederiksbergstrategien, herunder høringssvarene har været taget med i overvejelserne omkring ændringer i forslag. Når forslaget er politisk vedtaget i kommunalbestyrelsen sendes forslaget i høring i 8 uger. I forbindelse med høringen vil der være en bredere inddragelse af borgere, aktører og virksomheder på Frederiksberg. Når høringen er afsluttet behandles høringssvarene, planen justeres, hvorefter den sendes til endelig vedtagelse i udvalg, magistrat og kommunalbestyrelse.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

(AUU, BEU, BMU, BU, KFU, SU, SFU, UU, ÆOU)

Historik

Indstilling 9. november 2020, pkt. 106:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forslag til kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling, drøftes i fagudvalgene med henblik på fremsendelse af høringssvar til behandling i magistraten,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering på forslag til kommuneplan 2021.

Beslutning fra Børneudvalget 2018-21, 9. november 2020, pkt. 106:

Børneudvalget

1. drøftede forslag til kommuneplan 2021 og havde ingen yderligere bemærkninger.

Indstilling 9. november 2020, pkt. 137:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forslag til kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling, drøftes i fagudvalgene med henblik på fremsendelse af høringssvar til behandling i magistraten,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering på forslag til kommuneplan 2021.

Beslutning fra Undervisningsudvalget_2018-21, 9. november 2020, pkt. 137:

Indstilling 9. november 2020, pkt. 324:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forslag til kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling, drøftes i fagudvalgene med henblik på fremsendelse af høringssvar til behandling i magistraten,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering på forslag til kommuneplan 2021.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 9. november 2020, pkt. 324:

By- og Miljøudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling 9. november 2020, pkt. 87:

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forslag til kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling, drøftes i fagudvalgene med henblik på fremsendelse af høringssvar til behandling i magistraten,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering på forslag til kommuneplan 2021.

Beslutning fra Bolig- og Ejendomsudvalget 2018-21, 9. november 2020, pkt. 87:

Bolig- og Ejendomsudvalget vedtog at fremsende de bemærkninger, med tilhørende mindretal, udvalget fremsatte i forbindelse med behandlingen af de boligpolitiske principper, som høringssvar til magistraten.

Bilag

Bilag 1 Emneinddelt ændringsnotat

Bilag 2_ny Ændringsskema_Generelle rammer og retningslinjer 2017 vs. 2021

Bilag 3 Forarbejder til kommuneplan 2021

Bilag 4 Forslag til ændringer af specifikke rammer

Bilag 5 Detailhandelsanalyse

Bilag 6 MiljøscreeningForslag KP21 Frederiksberg.pdf

Bilag 7 Kommuneplan2021_13

Bilag 8 Rammer_Retningslinjer_KP 2021_opslag

Bilag 9 Redegørelse KP2021

Punkt 125: Rusansvarlig Ungdom - dilemmaer og proces

29.09.00-G01-82-20

Resume

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har ved flere lejligheder bekræftet en prioritering af Rusansvarlig Ungdom, der har fokus på unges alkoholforbrug på Frederiksberg. Dette på baggrund af, at unges alkoholforbrug på Frederiksberg er markant højere og tidligere forekommende end i resten af landet. På den baggrund forelægges en række fagudvalg - efter indstilling fra sundheds- og forebyggelsesudvalget - dilemmaer forbundet med implementering af Rusansvarlig Ungdom med henblik på drøftelse af sagen, protokollere evt. input til sagen, samt udsendelse af sagen i høring hos relevante parter.

Beslutning

Kultur- og Fritidsudvalget

1. drøftede de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og
2. vedtog at sende sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020, idet udvalget konkret pegede på den kreds af kultur-og fritidsaktører, som blev hørt i forbindelse med røgfri generation samt Slængnetværket.

Indstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget

1. drøfter de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og giver input til sagen via protokollen med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen og
2. sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020.

Sagsfremstilling

Sundheds- og forebyggelsesudvalgets behandling den 26. oktober 2020

Sundheds- og forebyggelsesudvalget drøftede den 26. oktober 2020 (pkt. 48) de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

- opfordrede alle udvalg til at deltage aktivt i indsatsen med at sikre en rusansvarlig ungdom,
- tilkendegav ønske om, at TUBA blev hørt i processen,
- prioriterede, at der blev indledt dialog med det lokale politi om at sikre overholdelse af reglerne i detailhandlen,
- påpegede, at dilemmaet om forældreansvar også kan håndteres via en offentlig debat af temaet og

Endelig godkendte sundheds- og forebyggelsesudvalget procesplanen og besluttede, at sende sagen til drøftelse i relevante fagudvalg.

Dermed forelægges denne sag med henblik på at udvalget giver input til sagen via protokollen for at angive retning for det videre arbejde med udarbejdelse af en handleplan, og at det enkelte fagudvalg sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020, således at tilbagemeldingerne kan indgå i udarbejdelsen af handleplanen i 1. halvår 2021.

Baggrund

Den 19. august 2019 besluttede sundheds- og forebyggelsesudvalget at afsætte midler fra udvalgets pulje til arbejdet med unge og alkohol (den 19. august 2019, pkt. 64). På sundheds- og forebyggelsesudvalgets seminar i marts 2020 blev det besluttet at lade sig inspirere af metode og proces for Røgfri generation (Opfølgning på seminar den 8. juni 2020, pkt. 36). På temamøde om Sund Ungekultur på Frederiksberg (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 15. juni 2020) drøftede sundheds- og forebyggelsesudvalget overordnede ønsker til en Rusansvarlig Ungdom og en opbakning til en fokuseret indsats. Der var bred enighed om at tiden er moden til at drøfte unges forbrug af alkohol og rusmidler, også i lyset af Børne- og Ungelægens seneste udskolingsundersøgelse som viser, at unges alkoholforbrug på Frederiksberg er markant højere og tidligere forekommende end i resten af landet. I forlængelse af sag om målrettede penge til sundhedsinvesteringer der virker - sundheds- og forebyggelsesudvalgets pulje (den 17. august 2020, pkt. 41) blev der disponeret 600.000 i 2021 til arbejdet med implementering af Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

Som i indsatsen Røgfri generation fremlægges denne sag med henblik på drøftelse af politiske ambitioner for indsatsen og dilemmaer i forbindelse hermed, for på denne måde at angive retning for det videre arbejde med udarbejdelse af kommunens handleplan for Rusansvarlig Ungdom.

Frederiksberg Kommunes sundhedspolitik 2019-2022, der blev godkendt i kommunalbestyrelsen 12. november 2018 (pkt. 249), har blandt andet fokus på at skabe sunde og trygge rammer for børn og unge på Frederiksberg. Et af målene er pkt. 11 "Flere unge skal leve sundere. Blandt andet skal de unge begynde at drikke alkohol senere (...)"

Indsatser under Rusansvarlig Ungdom er derved en integreret del af kommunens sundhedspolitik. Det samme gælder kommunens planstrategi, Frederiksbergstrategien, hvor det fremgår at Frederiksberg skal give "alle byens børn de bedste forudsætninger for at blive kompetente, robuste og livsduelige voksne" (Frederiksbergstrategien 2020, side 10).

Metode

Et af sundheds- og forebyggelsesudvalgets fokusområder (jf. sag om konkretisering af arbejdsform og aktiviteter den 4. juni 2018, pkt. 38) er at beskæftige sig med sundhedsfremme og forebyggelsestemaer i den primære opgavevaretagelse i øvrige udvalg. Unges forbrug af alkohol og andre rusmidler er et emne, der typisk er knyttet til kerneopgaven i øvrige fagudvalg, og er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget er karakteriseret ved at være et tværgående udvalg, der bredt over kommunens opgaveområder skal følge og inspirere til, at sundhedsfremme og forebyggelse varetages mest effektivt. Med afsæt i resultater fra de seneste sundhedsprofiler og udskolingsundersøgelser har sundheds- og forebyggelsesudvalget besluttet at have fokus på unges forbrug af alkohol og andre rusmidler på tværs af alle udvalgsområder. Det er derfor naturligt, at sundheds- og forebyggelsesudvalget varetager tovholderrollen i implementeringen i tæt samarbejde med relevante fagudvalg.

I forbindelse med Røgfri generation (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 25. marts 2019, pkt. 18) besluttede udvalget i forbindelse med handleplanen at lade "en skærpet rygepolitik i f.t. borgernes og medarbejderen's røg udbredes til institutioner, foreninger og andre tilbud, hvor børn og unge udgør en større målgruppe (i praksis minimum 30 % af brugerne), og hvor kommunen yder tilskud, det gælder f.eks. FiU og Musikhøjskolen. Det samme gælder i f.t. festivaler, koncerter osv. Dvs. at et røgfrit arrangement er en forudsætning for at oppebære kommunalt tilskud". Endvidere blev det besluttet at en "skærpet rygepolitik i f.t. borgernes og medarbejderen's røg udbredes ikke bare til daginstitutioner og skoler, men til alle institutioner, der har større målgrupper blandt børn og unge op til 24 år".

Det anbefales at der i Rusansvarlig Ungdom anvendes samme udgangspunkt, dvs. en øvre aldersgrænse i målgruppen på 24 år, samt restriktioner i institutioner og foreninger, hvor der færdes mere end 30 % unge eller hvor kommunen yder tilskud. Se nærmere under dilemma B og D.

Unge alkohol- og rusmiddelforbrug

De nyeste tal fra den europæiske rusmiddelundersøgelse, The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD), viser en markant stigning siden 2015 i antallet af 15-16-årige i Danmark, der drikker sig fulde. Ydermere er der en markant stigning i antallet af unge, der første gang var fuld som 13-årig eller yngre. I 2015 var det 6,7%, mens det i 2019 tilnærmer sig en fordobling på 11,1%, som har været fuld som 13-årig eller yngre.

Lokalt på Frederiksberg viser Udskolingsundersøgelsen, at langt flere unge på Frederiksberg har prøvet at være fulde end i resten af landet. Ca. 60% af de unge har tilladelse til at drikke forældrene, på landsplan er det 40%. Dette er til trods for, at Sundhedsstyrelsen anbefaler, at børn og unge under 16 år ikke drikker alkohol og at det ikke er tilladt at sælge alkohol til unge under 16 år.

ESPAD-undersøgelsen viser også en stigning i de 15-16-åriges brug af stoffer. Siden 2015 er andelen af de 15-16-årige, der har brugt hash de seneste 30 dage, steget fra 4,9% til 7,4%. Ligeså ses en stigning i andelen, som nogensinde har brugt amfetamin, metamfetamin, ecstasy eller kokain, hvor det i 2015 var 3,0% og i 2019 er 4,3%.

ESPAD-undersøgelsen viser, at risikoen for at indtage stoffer øges ved de lejligheder hvor de unge drikker fem eller flere genstande.

Lokalt på Frederiksberg viser Udskolingsundersøgelsen (Udskolingsundersøgelse 2020, den 26. oktober, pkt. 50), at ca. 10% af de unge har prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk, sammenlignet med ca. 3% på landsplan. Desuden har 2% af de unge på Frederiksberg prøvet at tage lattergas. Her forefindes ikke sammenlignelige tal på landsplan.

Rusmidler og unges udvikling

Alkohol kan særligt skade unges hjerner, som er under udvikling helt frem til 24-års alderen, ved at nedsætte blandt andet hukommelsen og indlæringsvejen. Desuden er alkohol forbundet med mere end 60 forskellige sygdomme. Alkohol er vanedannende, og udvikling af afhængighed sker særligt hurtigt hos unge.

Ungdomsårene er en periode karakteriseret ved impulsivitet og risikovillighed. Alkohol nedsætter bedømmelses- og balanceevne, og forringer den motoriske kontrol. Derfor øger alkohol risikoen for at være involveret i ulykker samt andre negative konsekvenser i form af konflikter, vold, ubeskyttet sex, sex, der fortrydes eller stofbrug, der fortrydes.

I arbejdet for en mere Rusansvarlig Ungdom vil det således være naturligt at have et bredere perspektiv på unges mentale og seksuelle sundhed og arbejde med denne sammenhæng mellem indtag af alkohol eller rusmidler og, hvordan unge trives og passer på sig selv. Eksempelvis viser en analyse fra Sex og Samfund, at der er sammenhæng mellem unges generelle selvvaluerede trivsel og sandsynligheden for at bruge prævention, når de har indtaget alkohol.

Dilemmaer i det videre arbejde med en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg.

Danske unges alkoholkultur kendetegnes ved at være fest- og beruselsesorienteret, hvilket litteraturen indikerer er et kendetegn, der ikke falder langt fra de voksnes alkoholkultur. Der er tale om en kultur, hvor der drikkes meget i sociale sammenhænge. Børn og unge kan møde alkohol og rusmidler i mange sammenhænge, i flere arenaer og under meget forskellige betingelser, hvilket implementering af Rusansvarlig Ungdom skal tage højde for. Der vil derfor være forskel på, hvordan de enkelte indsatser bør føres ud i livet, hvis de skal have fuld virkning.

Samtidig rejser der sig i arbejdet med at implementere en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg en række dilemmaer. Disse er vigtige at drøfte forud for fastlæggelsen af en mere konkret handleplan. Det er vigtigt at få drøftet og truffet et valg om, hvordan man vil arbejde videre i forhold til en række dilemmaer, før indsatser kan konkretiseres og prioriteres. I afvejningen af indsatser kan der tages hensyn til indsatsens effekt, omkostningerne forbundet med indsatsen og eventuelle (uønskede) afledte effekter.

Dilemmaerne er typisk ikke entydige og hænger også sammen på tværs og har overlap – og der vil være flere end de, der gennemgås nedenfor. Som det fremgår af forslaget til procesplan nedenfor kan dilemmaerne også bruges til at målrette og fokusere den drøftelse, der skal foretages lokalt blandt interessenter på de enkelte udvalgsområder i den forudsatte hørings- og drøftelsesproces. Eksempelvis vil dilemma D om i hvilke arenaer skal der være alkoholrestriktioner?, være særligt relevant at drøfte i Kultur- og Fritidsudvalget og blandt udvalgets interessenter.

En rapport fra Vidensråd for forebyggelse ("Unge alkoholkultur – et bidrag til debatten, 2019) er vedlagt denne sag som bilag 1. Vidensråd for forebyggelse er etableret af Trygfonden og Lægeforeningen og rapporten er en gennemgang af eksisterende litteratur og undersøgelser. Rapporten beskriver blandt andet i et evidensbaseret perspektiv, hvilke indsatser, der kan udskyde eller mindske unges alkoholforbrug.

Heraf fremgår det, at de mest veldokumenterede, effektive metoder til at modgå unges forbrug af alkohol er høje aldersgrænser for salg af alkohol, der håndhæves, samt høje priser på alkohol. Dette er dog nationale tiltag, som kommunen ikke har myndighed over. Dette er og vil være et skisma i kommunens arbejde, men ikke en hindring for at forsøge at påvirke de unges forbrug af alkohol- og rusmidler gennem greb som kommunen har adgang til.

Der er moderat men altså dårligere dokumentation for, at mere brede alkoholforebyggende indsatser virker. Det drejer sig om indsatser, der indeholder flere forskellige indsatser (fx både vejledning, undervisning, sociale aktiviteter og ændringer af de fysiske eller strukturelle forhold), og som gennemføres på et eller flere niveauer inden for forskellige rammer (fx individ, hjem, uddannelsessted, lokalsamfund og samfund). Det samme gælder skolebaserede forebyggelsesprogrammer.

Det anføres også i rapporten, at der er svag dokumentation for, at fx generelle kampagner har effekt.

Fx vil en informationskampagne om alkohol- og rusmidler ikke nødvendigvis ændre direkte i de unges forbrug, men give en viden, som er første skridt i en adfældsændring. Kampagner kan altså sjældent stå alene i forhold til adfældsændring, hvorfor de skal suppleres med andre indsatser – eksempelvis alkoholpolitikker på ungdomsuddannelser, skolebaserede forebyggelsesprogrammer og nattelivsindsatser.

Udvalget blev i øvrigt introduceret til ovenstående tilgang, under temaet strukturel forebyggelse, på udvalgets seminar den 4. marts 2020. Denne tilgang er også baggrunden for forvaltningens forslag til prioriteringer i forhold til dilemmaerne der gennemgås nedenfor.

Kommunens alkohol- og rusmiddelpolitik

I Frederiksberg kommune er alkohol og rusmidler uforenelige med arbejdet, både når det gælder indtagelse af og at være påvirket af alkohol/ rusmidler på arbejdspladsen. Der må derfor ikke indtages alkohol eller rusmidler i arbejdstiden – herunder hverken i betalte eller ubetalte pauser. I forbindelse med særlige begivenheder kan den stedlige leder dog

dispensere fra alkohol- og rusmiddelpolitikken, således at alkohol kan indtages i begrænset omfang i forbindelse med markering af særlige begivenheder (Frederiksberg Kommunes Personalepolitik, s. 21).

A. Fokus på alkohol og rusmidler eller udelukkende fokus på alkohol?

Forebyggelse af rusmiddelbrug hænger tæt sammen med forebyggelse af brug af alkohol og tobak. Forskning viser, at det ofte er de samme unge, der har et stort alkoholforbrug og er dagligrygere, som ryger hash. Unge med en tidlig alkoholdebut og/eller et storforbrug af alkohol har en større risiko for at eksperimentere med andre rusmidler end unge, der har et begrænset alkoholforbrug. Mange unge eksperimenterer med rusmidler i en situation, hvor de er berusede. Derfor vil indsatser, der forebygger brug af alkohol også have en rusmiddelforebyggende virkning.

Spørgsmålet er, at når alkoholforebyggende indsatser indirekte har indflydelse på unges rusmiddelbrug, bør hovedfokus for Rusansvarlig Ungdom så udelukkende være alkohol eller både alkohol og rusmidler?

Forvaltningen anbefaler at hovedfokus for Rusansvarlig Ungdom er både alkohol og rusmidler. Idet alkoholbrug er en risikofaktor for anden rusmiddelbrug vil indsatser, der søger at mindske alkoholbrug indirekte også være et middel til at mindske rusmiddelbrug generelt. For nogle indsatser er det dog oplagt, at hovedfokus vil være på alkohol, såsom alkoholfrie arrangementer på kommunale institutioner. For andre indsatser vejer alkohol og rusmidler lige tungt, eksempelvis i udarbejdelse af alkohol- og rusmiddelpolitikker på ungdomsuddannelser.

Endvidere kan det drøftes hvorvidt der med Rusansvarlig Ungdom skal gælde en nul-tolerance for rusmiddel- og alkoholpolitik? Kan der fx på visse områder skelnes imellem alder (fx over og under 18 år i fredagsbaren på universitetet), genstandstypen (fx et glas vin til en sommerfest eller shots til en festival) og antal genstande (fx en enkelt øl til fodboldkampen eller 5 drinks til koncerten). Er der eksempelvis forskel på indtagelse af vin til maden, øl til fodboldkampen eller shots til medarbejdernes julefrokost?

B. Målgruppe for indsatserne i Rusansvarlig Ungdom

Med en vision om en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg er der flere elementer, der kan have indflydelse på en aldersafgrænsning af målgruppen. Forældre og voksne er rollemodeller for børn og unge ift. alkoholbrug, hvorfor en så tidlig indsats som muligt, er vigtig.

I fastsættelse af en øvre aldersgrænse for målgruppen ligger overvejelsen i om målgruppen skal afgrænses til 16-års alderen, hvor det i dag er tilladt at købe alkohol, eller det attende leveår, hvor den unge bliver myndig, eller om den øvre aldersgrænse bør ligge på 24 år, da undersøgelser viser, at et stort alkoholbrug og et rusmiddelbrug er et ungdomsfænomen som aftager i 24-års alderen. Desuden besluttede Kommunalbestyrelsen, i forbindelse med Røgfri generation, at sætte en øvre aldersgrænse på 24 år, da det er på dette tidspunkt, at den unge er fuldt udviklet (Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019, pkt. 140). Forvaltningen anbefaler at lade 24 år være øvre grænse for målgruppen for Rusansvarlig Ungdom.

C. Bredt eller snævert kommunalt fokus på unges alkohol- og rusmiddelforbrug

Et dilemma er, om indsatser skal udbredes til alle kommunale institutioner, der har med unge at gøre, eller afgrænses til skoler og daginstitutioner. Kommunen har mulighed for at regulere brug af alkohol og rusmidler i de arenaer, hvor der er en kommunal myndighed. Spørgsmålet er, om kommunen bør koncentrere sig om de områder, hvor de har myndighed, eller om der også skal sættes ind på områder uden for kommunens myndighedsområde, og i så fald, om det skal ske samtidigt eller forskudt?

Daginstitutioner, grundskoler, SFO'er

Der er nul-tolerance på de arenaer, som primært omfatter børn og unge under den lovpligtige alder for køb af alkohol. Det vil sige daginstitutioner, grundskoler, SFO'er og lign. Ved arrangementer såsom en sommerfest, forældremøder, dimission og lign. må der således ikke i dag på Frederiksberg indtages alkohol, når børn og unge er tilstede. Den eneste undtagelse er personalearrangementer uden børns tilstedeværelse.

Ungdomsuddannelser

Overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse udgør en særlig risiko i forhold til unges brug af alkohol og rusmidler. Det er dermed et område hvor en indsats, hvis den lykkes, vil have stor effekt.

Ungdomsuddannelserne er dog ikke en del af det kommunale myndighedsområde, hvorfor det skal ske i dialog og samarbejde med uddannelsesstederne. Frederiksberg Kommune har allerede en relation og god dialog med ungdomsuddannelserne på Frederiksberg i regi af Partnerskab for Bedre Sundhed og Trivsel, hvorfor en dialogindsats ikke er urealistisk.

På trods af en god relation og dialog med ungdomsuddannelserne på Frederiksberg er der dog et konkurrenceparameter, uddannelsesstederne imellem, i forhold til restriktioner på alkohol, som man bør forholde sig til. En enkelt

ungdomsuddannelse kan måske frygte ikke at have ”råd til” at være de mest restriktive inden for alkohol, hvis det ”koster” elever til deres konkurrenter. En hjælp ville være, hvis alkoholrestriktioner gjaldt over hele linjen – og ikke kun på Frederiksberg, men også i Københavns Kommune, hvor konkurrenterne også er.

Et muligt forslag kan på den baggrund være at indgå dialog med Københavns Kommune vedr. muligheder for at indgå i deres partnerskabsprojekt med ungdomsuddannelserne (Bedre sundhed og trivsel blandt unge) med henblik på at undersøge muligheden for at indgå en ”musketér-ed” angående alkohol på ungdomsuddannelserne på Frederiksberg og i Københavns Kommune.

Et andet eksempel på en mulig opfølgende indsats og eventuelt som supplement til ovenstående, kunne være at indlede en dialogindsats med ungdomsuddannelserne på Frederiksberg, med henblik på at arbejde hen imod en inkluderende festkultur, hvor alkohol ikke er i centrum. Der findes erfaringer fra Roskilde Kommune, hvor gymnasierne er gået sammen om et fælles alkoholkodeks. Dette kunne Frederiksberg Kommune lade sig inspirere af.

Idet kommunen ikke har myndighed over ungdomsuddannelserne, anbefaler forvaltningen, at indsatser målrettet ungdomsuddannelserne på den ene side prioriteres højt, men naturligt er dialogbaserede (jf. erfaringer fra Røgfri generation).

D. I hvilke ikke-kommunale institutioner skal der være alkoholrestriktioner?

En handleplan kan i det ene yderpunkt basere sig på råd, henstillinger og nudging og i det andet yderpunkt vedtage regler med klare sanktioner. Herudover kan en strategi være mere eller mindre fokuseret, fx alene have fokus på alkohol på kommunale uddannelsesinstitutioner eller udvidet til også at dække andre områder. Et forbud om alkoholindtag vil fremme målet om en Rusansvarlig Ungdom, men kan svække samarbejdet mellem kommune og civilsamfund, som udgør en krumtap i kommunens virke – ikke blot i forhold til børn og unge.

Et spørgsmål er derfor i hvilken udtrækning, kommunen skal benytte sig af sin mulighed for at regelsætte omkring alkohol, når der samarbejdes og samskabes med andre aktører. Som nævnt indledningsvist valgte udvalget i forbindelse med Røgfri generation at sætte en grænse på 30 %, således at institutioner med minimum 30% børn og unge, blev omfattet af forbud mod rygning (sundheds- og forebyggelsesudvalget den 25. marts 2019, pkt. 18). Dette kriterie betyder, at en lang række fritids- og kulturelle tilbud blev omfattet af Røgfri generation. Dilemmaet er om man med Rusansvarlig Ungdom skal lade den samme procentsats (30%) gælde?

Det vil i praksis betyde, at man ikke kan drikke en øl til en fodboldkamp på Frederiksberg eller drikke et glas vin, når man er i teatret, ikke kan få en drink til maden, når man spiser på en af de mange caféer, der er tilknyttet nogle fritids- og kulturtilbud, og at frivillige ikke kan drikke alkohol ved afslutningen af afvikling af et arrangement. Dette kan også have store økonomiske konsekvenser, der kan munde ud i, at en café ikke kan løbe rundt.

Med Rusansvarlig Ungdom er spørgsmålet, om det er hensigtsmæssigt at skelne mellem kulturinstitutioner på den ene side og sports- og fritidsinstitutioner på den anden. Sondringen kunne være relevant, idet det kan få en særlig konsekvens for kulturinstitutioner, såfremt alkohol- og rusmiddelpolitikken implementeres fuldt ud på disse institutioner, grundet den i så fald manglende indtjening.

Dette dilemma gælder også, om initiativer skal omfatte f.eks. foreninger og klubber, der får kommunalt tilskud og arbejder (måske delvist) med børn og unge. Her har kommunen principielt beslutnings-kompetence, men det skal afvejes, i hvilken form den skal bruges. Som beskrevet i afsnit under ”Metode”, besluttede Kommunalbestyrelsen med Røgfri generation at lade røgfrihed være en nødvendig forudsætning for at oppebære kommunalt tilskud.

I forhold til udfordringerne som dette dilemma rejser vurderes det ikke at yderligere forbud vil have vigtige effekter og på den baggrund anbefaler forvaltningen, at såvel kulturinstitutioner som foreninger og klubber på sports- og fritidsområdet, der får kommunalt tilskud og arbejder (måske delvist) med børn og unge i denne omgang ikke omfattes af yderligere alkoholrestriktioner.

E. Fokus på kontrol/opfølgning med udgangspunkt i strukturelle (forbuds-)tiltag der mindsker synlighed af alkohol - eller fokus på alene motiverende adfærd

En almindelig antagelse er, at en regel først er implementeret, når den efterleves af hovedparten af befolkningen. Udfordringen er, at forbud alene ikke nødvendigvis fører til ændret adfærd. Adfærdsændringen forudsætter typisk, at forbuddet enten opleves meningsfuld, eller at borgeren frygter de repressalier, der er forbundet med en overtrædelse af forbuddet. Ydermere skal spørgsmålet om, hvordan der følges op drøftes. En for stram opfølgning kan tage fokus fra selve formålet, mens omvendt ingen opfølgning må forventes at fjerne troværdigheden i indsatsen.

På de arenaer hvor kommunen har myndighed, kan denne selv beslutte indførelse af retningslinjer vedr. alkohol. I praksis kan det være svært at håndhæve alkoholforbud ligesom det kan være svært at finde en konstruktiv sanktion over for den

elev/unge, forælder/voksne eller medarbejder, der overtræder. Af de øvrige dilemmaer fremgår, at det måske er begrænset hvor mange yderligere 'forbud' der er brug for i indsatsen, men det er i givet fald forvaltningens anbefaling, at hvis der etableres nye forbud eller der ønskes en stærkere opfølgning på eksisterende forbud, så er det hensigtsmæssigt at overveje en tydelig sanktioner- og håndhævelsesprocedure.

F. Kommunal sfære contra borgernes frie ret

Kommunen har som nævnt oven for mulighed for at påvirke borgernes adfærd både via regler og via holdningsændringer. Spørgsmålet er i hvilket omfang, det er en kommunal opgave, at påvirke borgernes adfærd hen imod f.eks. en sundere livsstil og i hvor høj grad, det er den enkelte borgers eget ansvar. Dilemmaet er generelt, men er f.eks. knyttet til borgernes hjem, privatliv og i hvor høj grad, kommunen skal forsøge at påvirke borgere med hjemmeboende børn, til at mindske brug af alkohol og rusmidler.

Data fra den nationale sundhedsprofil viser, at 13 procent af de voksne på Frederiksberg, som bor sammen med børn, har risikable alkoholvaner. Det er desuden veldokumenteret, at forældre er rollemodeller for deres børn og unge i forhold til alkoholforbrug, og at børn og unge af forældre med et stort alkoholforbrug drikker mere end børn og unge af forældre, der har et lavt til moderat alkoholforbrug (Bilag 1). Ligeledes tyder det på, at børn og unge, der får udskænket alkohol af deres forældre, har større risiko for at binge-drikke i ungdomsårene (Binge-drikke: At drikke fem eller flere genstande ved samme lejlighed), end de, der ikke får alkohol med hjemmefra.

Endelig, er det også veldokumenteret, at forældres holdninger til deres børns alkoholforbrug har afgørende betydning for, hvornår børn og unge begynder at drikke, og for hvor meget de drikker. Børn af forældre, der har klare holdninger til alkohol og ikke mener, at deres børn skal drikke meget, drikker mindre i ungdomsårene end børn af forældre, der ikke har klare holdninger (Bilag 1).

Dilemmaet er derfor, hvor meget der tilhører privatlivets fred og hvor meget kommunen kan og skal bevæge sig ind på familiens domæne. Det fremgår af Sundhedspolitikken, at 13 procent af de voksne på Frederiksberg, som bor sammen med børn, har risikable alkoholvaner. Der har under udvalgets drøftelser og i forbindelse med sag om målrettede penge der virker 2020 (den 17. august 2020, pkt. 41) været peget på indsatser rettet imod forældres egne alkoholvaner. Sådanne indsatser kan i så fald være:

- at fortsætte og eventuelt styrke sundhedsplejens systematiske spørgen ind til forældres alkoholindtag
- at øge fokus på forældres alkoholforbrug ifht. at være rollemodeller, ved SSPs forældremøder i 7. klasse samt ved forældre-elev arrangementer i 8. klasse
- at understøtte og videreformidle nationalt informationsmateriale, eksempelvis selvhjælpsmateriale

På Frederiksberg arbejdes der ud fra Sundhedsstyrelsens anbefalinger i Forebyggelsespakkerne om alkohol og stoffer. Sundhedsstyrelsens anbefalinger har til formål at understøtte kommunens alkohol- og rusmiddelforebyggelse. Eksempelvis forsøges der, ved forældre-elevarrangementer om unge og alkohol i 8. klasse, at få budskabet igennem til forældrene. Udfordringen er, at arrangementerne ikke er obligatoriske og at der derfor i gennemsnit, er en tredjedel af årgangen i kommunen, der ikke booker arrangementerne. Hvis arrangementerne var obligatoriske, også for forældrene, ville budskabet om betydningen af forældres holdning til alkohol sandsynligvis nå bredere ud. Dette er blot et blandt flere eksempler på indsatser.

En stor udfordring er dog, at flertallet (60%) af forældrene på Frederiksberg ikke følger Sundhedsstyrelsens anbefalinger, idet de tillader deres mindreårige børn at drikke alkohol (Udskolingsundersøgelse 2020, SFU den 26. oktober, pkt. 50). I arbejdet for en mere Rusansvarlig Ungdom skal der derfor sættes et fokus på at støtte og påvirke forældre generelt til at sætte rammer for brugen af rusmidler - hvis der skal rykkes på børn og unges adfærd.

Forvaltningen anbefaler, at der laves flerstrengede indsatser, der sætter ind på baggrund af den faglige viden, der foreligger og udvalgets foreløbige drøftelser. Primært ift. deres signifikante rolle og betydning for at sætte rammen om deres børns alkoholindtag, men også - som rollemodeller – for forældres eget alkoholforbrug.

Procesplan frem mod handleplan for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg

Det foreslås, at sundheds- og forebyggelsesudvalget på baggrund af denne sag drøfter den faglige baggrund og dilemmaerne i det videre arbejde, og på den baggrund giver bemærkninger til sagen i form af protokollen fra udvalgmødet og sender sagen i høring i de relevante fagudvalg (Undervisningsudvalget, Børneudvalget, By- og Miljøudvalget, Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget) samt magistraten (som personaleudvalg).

Når relevante fagudvalg og magistraten som fagudvalg drøfter sagen den 9. november foreslås det, at hvert udvalg sender den i høring hos institutioner, evt. brugerbestyrelser, Formandsrådet, FiU, Fælleselevrådet og øvrige parter efter eget valg, dvs. målrettet hvor der i udvalgets ansvarsområder er fokus på børn og unge. Høringsgrundlaget vil være den foreliggende

sag, men det kan også være relevant at målrette høringsprocessen efter behov i det enkelte udvalg og tilhørende forvaltningsområder, idet fokus i høringen kan være forskelligt alt efter målgrupper og høringsparter.

Med denne proces for selve handleplanen er det formålet at opbygge et fælles fundament på tværs af de politiske udvalg, tilknyttede institutioner, samt relevante råd, som en handleplan med konkrete indsatser efterfølgende kan basere sig på. På baggrund af de brede drøftelser samt høringssvar forelægges sundheds- og forebyggelsesudvalget i februar måned 2021 forslag til hvilke indsatser, der skal iværksættes som led i en handleplan 2021-2022 for Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg. Herefter udarbejder de enkelte dele af forvaltningen forslag til, hvordan de enkelte indsatser konkret skal udmøntes i de relevante fagudvalg.

Tids- og procesplan

26 oktober 2020	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Drøftelse af denne sag om Rusansvarlig Ungdom. Sagen sendes i høring i seks fagudvalg og magistraten med temaer som nævnt ovenfor
9. november 2020	Relevante fagudvalg og magistraten	Drøftelse i udvalgene. • Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd. Høringen varer 5 uger. • Sagen sendes ligeledes til høring i Ungerådet/Ungeforum
14. december 2020	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd. På baggrund af høringen udarbejdes en Handleplan
8. februar 2021	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Drøfter Handleplan for Rusansvarlig Ungdom og sender handleplan i høring i fagudvalg
8. marts 2021	Relevante fagudvalg og magistraten	Drøfter Handleplan for Rusansvarlig Ungdom. • Udvalgene sender sagen i høring hos lokale parter og relevante råd. Høringen varer 5 uger. • Sagen sendes ligeledes til høring i Ungerådet/Ungeforum
12. april 2021	Høringsfrist	Høringsfrist for lokale parter og råd.
3. maj 2021	Sundheds- og forebyggelsesudvalget	Behandler Handleplan efter drøftelser i udvalg og indstiller til magistraten
10. maj 2021	Magistraten	Indstiller til kommunalbestyrelsen
17. maj 2021	Kommunalbestyrelsen	Beslutter i givet fald Handleplan for Rusansvarlig Ungdom

Med denne tidsplan vil det være muligt at igangsætte den lokale implementering i 2021 i form af konkrete indsatser og initiativer, som skal implementeres under de enkelte fagudvalg. Det vil her være det enkelte fagudvalg, der vil være tovholder. Det forventes at indsatsen er fuldt implementeret ultimo 2022.

På Sundheds- og forebyggelsesudvalgets foranledning gøres der status for implementeringen i 4. kvartal 2021.

Organisation i forvaltningen

Arbejdet vil forudsætte en særlig koordineret indsats på tværs af forvaltninger, og i forlængelse heraf er der etableret en tværgående netværksgruppe vedr. 'Rusansvarlig Ungdom' på tværs af områderne.

Økonomi

Sundhedsfremme og forebyggelse er typisk en indsats, der er koblet sammen med andre kerneopgaver og placeret ansvarsmæssigt i det respektive fagudvalg. Det må forventes, at implementering af konkrete indsatser indeholdt i en kommende handleplan vil være forbundet med udgifter. Disse konkrete indsatser forudsættes finansieret indenfor de enkelte udvalgs rammer.

Ved disponering af Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets pulje på i alt 3,0 mio.kr. årligt blev det besluttet at disponere 600.000 kr. til tværgående understøttelse af indsatsen, herunder projektledelse, kommunikation, workshops, fællesmøder m.v. i 2021. Der vil muligvis blive behov for at overføre midler fra 2021 til 2022. Udvalget vil blive orienteret om ansøgning om overførsel i forbindelse med sag om status for implementeringen i 4. kvartal 2021.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og forebyggelsesudvalget den 26. oktober 2020

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget den 9. november 2020

Magistrat (som fagudvalg) den 23. november 2020

Historik

Indstilling sundheds- og forebyggelsesudvalget 26. oktober 2020, pkt. 48 :

Social, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. drøfter de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen og
2. godkender procesplanen for det videre arbejde, hvorefter sagen sendes til drøftelse i relevante fagudvalg og magistraten den 9. november 2020. Dette sker med henblik på, at udvalgene giver input til sagen via protokollen og sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020.

Beslutning sundheds- og forebyggelsesudvalget 26. oktober 2020, pkt. 48 :

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

1. drøftede de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen,
2. opfordrede alle udvalg til at deltage aktivt i indsatsen med at sikre en rusansvarlig ungdom,
3. tilkendegav ønske om, at TUBA blev hørt i processen,
4. prioriterede, at der blev indledt dialog med det lokale politi om at sikre overholdelse af reglerne i detailhandlen,
5. påpegede, at dilemmaet om forældreansvar også kan håndteres via en offentlig debat af temaet og
6. godkendte procesplanen for det videre arbejde, hvorefter sagen sendes til drøftelse i relevante fagudvalg og magistraten den 9. november 2020. Dette sker med henblik på, at udvalgene giver input til sagen via protokollen og sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020.

Indstilling 9. november 2020, pkt. 101:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget

1. drøfter de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og giver input til sagen via protokollen med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen og
2. sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020.

Beslutning fra Børneudvalget_2018-21, 9. november 2020, pkt. 101:

Børneudvalget

1. drøftede sagen og havde ingen yderligere bemærkninger,
2. sendte ikke sagen i høring.

Indstilling 9. november 2020, pkt. 135:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget

1. drøfter de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og giver input til sagen via protokollen med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen og
2. sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020.

Beslutning fra Undervisningsudvalget_2018-21, 9. november 2020, pkt. 135:

Indstilling 9. november 2020, pkt. 316:

Sundheds- og forebyggelsesudvalget indstiller, at udvalget

1. drøfter de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og giver input til sagen via protokollen med henblik på at angive retning for det videre arbejde med handleplanen og
2. sender sagen til høring hos relevante parter med høringsfrist 14. december 2020.

Beslutning fra By- og Miljøudvalget 2018-21, 9. november 2020, pkt. 316:

By- og Miljøudvalget drøftede de skitserede dilemmaer forbundet med den videre implementering af en Rusansvarlig Ungdom på Frederiksberg og havde ingen bemærkninger til sagen.

Bilag

Bilag 1: Unges alkoholkultur – et bidrag til debatten. Vidensråd for forebyggelse

Punkt 126: Lukket

88.12.00-A00-1-16